Cerere de decizie preliminară introdusă de Tribunal de grande instance de Paris (Franța) la 22 octombrie 2019 – DY, EX/BNP Paribas Personal Finance SA

(Cauza C-781/19)

(2020/C 19/29)

Limba de procedură: franceza

Instanța de trimitere

Tribunal de grande instance de Paris

Părțile din procedura principală

Reclamanți: DY, EX

Pârâtă: BNP Paribas Personal Finance SA

Întrebările preliminare

1) Directiva 93/13 ([1]), interpretată în lumina principiului efectivității, se opune, într-un dosar precum cel din litigiul principal, aplicării normelor de prescripție în următoarele cazuri: (a) pentru declararea caracterului abuziv al unei clauze, (b) pentru eventualele restituiri, (c) atunci când consumatorul este reclamant și (d) atunci când consumatorul este pârât, inclusiv în cazul unei cereri reconvenționale?

2) În cazul unui răspuns negativ, în totalitate sau parțial, la prima întrebare, Directiva 93/13, interpretată în lumina principiului efectivității, se opune, într-un dosar precum cel în discuție în litigiul principal, aplicării unei jurisprudențe naționale care stabilește începutul termenului de prescripție la data acceptării ofertei de împrumut în loc de data apariției unor dificultăți financiare serioase?

3) Clauze precum cele în discuție în litigiul principal, care prevăd printre altele că francul elvețian este moneda de calcul, iar euro moneda de plată, și care au ca efect plasarea riscului de schimb valutar în sarcina împrumutatului, fac parte din obiectul principal al contractului în sensul articolului 4 [alineatul] 2 din Directiva 93/13, în lipsa contestării cuantumului comisioanelor de schimb valutar și în prezența unor clauze care prevăd, la date fixe, posibilitatea împrumutatului de a exercita o opțiune de conversie în euro potrivit unei formule prestabilite?

4) Directiva 93/13, interpretată în lumina principiului efectivității dreptului comunitar, se opune unei jurisprudențe naționale care consideră că o clauză sau un ansamblu de clauze, precum cele în discuție în litigiul principal, sunt „clare și inteligibile" în sensul directivei, pentru motivele că:

— oferta prealabilă de împrumut detaliază operațiunile de schimb valutar realizate pe durata creditului și precizează că cursul de schimb euro - franci elvețieni va fi cel aplicabil cu două zile lucrătoare înainte de data evenimentului care determină operațiunea și este publicat pe site-ul Băncii Centrale Europene;

— în ofertă se menționează că împrumutatul acceptă operațiunile de schimb din franci elvețieni în euro și din euro în franci elvețieni necesare funcționării și rambursării creditului și că împrumutătorul va efectua conversia în franci elvețieni a soldului plăților lunare în euro după plata comisioanelor aferente creditului;

— oferta indică faptul că, în cazul în care din operațiunea de schimb valutar rezultă o sumă inferioară ratei lunare în franci elvețieni exigibile, amortizarea capitalului va fi mai puțin rapidă, iar partea eventuală de capital neamortizat aferent unei rate lunare va fi înscrisă în soldul debitor al contului în franci elvețieni, și se precizează că amortizarea capitalului împrumutului va evolua în funcție de variațiile, în sens crescător sau descrescător, ale cursului de schimb aplicat plăților lunare, că această evoluție poate duce la majorarea sau la reducerea duratei de amortizare a împrumutului și, dacă este cazul, poate modifica suma totală de rambursat;

— articolele „cont intern în euro” și „cont intern în franci elvețieni” detaliază operațiunile efectuate la fiecare plată a ratei lunare pentru soldul creditor și debitor al fiecărui cont, iar contractul prezintă în mod transparent funcționarea concretă a mecanismului de conversie a monedei străine, și în condițiile în care nu figurează în ofertă, în special, o mențiune expresă a „riscului de schimb valutar” care revine împrumutatului având în vedere că nu își primește veniturile în moneda de calcul și nici o mențiune explicită a „riscului ratei dobânzii”?

5) În cazul unui răspuns pozitiv la cea de a patra întrebare, Directiva 93/13, interpretată în lumina principiului efectivității dreptului comunitar, se opune unei jurisprudențe naționale care consideră că o clauză sau un ansamblu de clauze, precum cele în discuție în litigiul principal, sunt „clare și inteligibile” în sensul directivei, având în vedere că la elementele indicate în cea de a patra întrebare se adaugă numai o simulare a unei scăderi de 5,29 % a monedei de plată în raport cu moneda de calcul, într-un contract cu o durată inițială de 25 de ani, fără a menționa termeni precum „risc” sau „dificultate”?

6) Sarcina probei caracterului „clar și inteligibil” al unei clauze în sensul Directivei 93/13, inclusiv în privința circumstanțelor care însoțesc încheierea contractului, revine profesionistului sau consumatorului?

7) În cazul în care sarcina probei caracterului clar și inteligibil al clauzei aparține profesionistului, Directiva 93/13 se opune unei jurisprudențe naționale care consideră, în prezența unor documente referitoare la tehnicile de vânzare, că revine împrumutaților sarcina de a dovedi, pe de o parte, că au fost destinatari ai informațiilor conținute în aceste documente și, pe de altă parte, că acestea le-au fost adresate de bancă sau, dimpotrivă, impune ca aceste elemente să constituie o prezumție cu privire la faptul că informațiile conținute în documentele menționate au fost transmise, inclusiv verbal, împrumutaților, prezumție simplă a cărei răsturnare incumbă profesionistului, care trebuie să răspundă pentru informațiile comunicate de intermediarii pe care i-a ales?

8) Existența unui dezechilibru semnificativ poate fi caracterizată într-un contract precum cel în discuție în litigiul principal, în care ambele părți suportă un risc de schimb valutar, având în vedere că, pe de o parte, profesionistul dispune de mijloace superioare consumatorului pentru a anticipa riscul de schimb valutar și că, pe de altă parte, riscul suportat de profesionist este limitat, în timp ce acela suportat de consumator nu este?

([1]) Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

Cerere de decizie preliminară introdusă de Tribunal de grande instance de Paris (Franța) la 22 octombrie 2019 – FA/BNP Paribas Personal Finance SA, Procureur de la République

(Cauza C-782/19)

(2020/C 19/30)

Limba de procedură: franceza

Instanța de trimitere

Tribunal de grande instance de Paris

Părțile din procedura principală

Reclamant: FA

Pârâți: BNP Paribas Personal Finance SA, Procureur de la République